

TÜRKİYE DEKİ SİYASAL PARTİLERİN 2023 GENEL SEÇİM BEYANNAMELERİNDE EĞİTİM

Prof. Dr. Erdal TOPRAKÇI (ORCID: 0000-0001-9552-9094)

Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Gözde YILMAZ ÇILDIR (ORCID: 0009-0008-7066-0772)

Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Özet

Bir toplumun özellikle üst yöneticileri o toplumun kaderi üzerinde etkilidir. Demokratik toplumlarda üst yöneticiler siyasal partiler bağlamı seçimle iş başına gelirler. Toplumların önemli kurumlarından biri de eğitimidir ve iş başına gelenler eğitim kurumları ile ilgili bir dizi değişiklik faaliyetine girişirler. Bunu seçilmeden önce seçim beyannamelerinde yapmayı planladıkları değişiklik ya da yapılmak istenenler kavramsallarıyla açıklarlar. Bu çalışmanın amacı demokratik bir ülke olarak Türkiye'nin 2023 genel seçimlerine seçilmek ve iktidar olmak üzere giren siyasal partilerin eğitim kurumunda meydana getirmeyi planladıkları değişiklikleri ya da eğitimle ilgili en fazla neye önem verdiklerini, seçim beyannameleri üzerinden ortaya koymaktır. Araştırmanın yöntemi nitel araştırma deseni temelinde doküman inceleme/analizidir. 2023 genel seçimlerine hazırlanan partiler bağımsız ve veya kurdukları ittifaklar temelinde seçim beyannameleri yayınlamıştır. Bu beyannameler araştırmanın dokümanlarıdır. 36 parti seçime katılacaktır ancak bu çalışmada 2018 genel seçimlerinde barajı geçen ve tek başına ya da ittifak olarak seçim beyannamesi olan AKP, CHP, HDP ve İYİ Parti'nin 2023 Parti seçim beyannameleri incelenmiştir. Ele edilen veriler betimsel ve içerik analizine tabi tutulmak suretiyle ifadelerden kodlara, kodlardan temalara biçimleniş temelinde bulgulara dönüştürülerek sunulmuştur. Her parti ya da ittifak temelinde eğitim adına öne çıkanlar, eğitim ile ilgili benzerlik ve farklılıklar ve şu anda uygulamada olmayıp da eğitim ile ilgili yeni olarak yapılacaklar ile ilgili durumun ortaya çıkarılması özellikle eğitim politikaları açısından önemli olabilir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Eğitim, Siyasal parti, 2023 seçimleri, Seçim beyannameleri

Atıf

Toprakçı, E. ve Yılmaz Çıldır, G. (2023) *Türkiye'deki siyasal partilerin 2023 genel seçim beyannamelerinde eğitim*, Selçuk 8th International Conference on Social Sciences May 19-21, 2023, Konya, Proceedings Book, Academy Global Publishing House, pp.377-391. Erişim: https://www.selcukkongresi.org/_files/ugd/797a84_d085be1d7ba34655b7ff61de80b6f058.pdf

Giriş

Toplum belirli bir coğrafyada geçmişten geleceğe kader birliği yapan insanların oluşturduğu beraberliği ifade eder. Toplumu, herhangi bir topluluktan ayır eden mikro örgütlerle örülü makro bir örgütsel niteliğinin olmasıdır. Buna göre toplum; bireylerinin ihtiyaçları eksenli isimlerle anılan kurumlar (sağlık, güvenlik, eğitim vb.) ve bu kurumların somutlaştığı örgütlerden (hastane, karakol, okul vb.) meydana gelir (Toprakçı, 2017). Bu kurumlardan ikisi örgütsel yapıların ihtiyaç duyduğu yönetilme ihtiyacından beslenen yönetim/siyaset iken diğeri de toplumun geleceğe taşınabilmesi için üyelerinin zamanın gerektirdiği donanımına sahip olması gerekliliğinden beslenen eğitimidir. Buna göre bir toplumun özellikle üst yöneticileri o toplumun kaderi üzerinde etkilidir ve demokratik toplumlarda üst yöneticiler siyasal partiler bağlamı seçimle işbaşına gelirler ve toplumdaki diğer kurumları etkileme potansiyeli, eğitim kurumunu çok önemli bir toplumsal kurum yaptığından (Toprakçı, 2009:7) özellikle eğitim kurumları ile ilgili bir dizi değişiklik faaliyetine girişirler.

Siyasal iktidarlar, eğitim politikalarında çağın koşullarına ve ülke konjonktürüne uygun hedeflerin belirlenmesi ve uygulanmasında önemli bir etkiye sahiptir (Akça, 2022, s. 2). Her siyasi partinin ideolojik olarak benimsediği ilkeleri vardır ve partilerin ideolojik olarak temellendiği bakış açısı, iktidarın elde edilmesi sonrasında her alanda olduğu gibi eğitim alanındaki politikaları da doğrudan etkiler (Kahveci, 2021, s.4). Eğitime dair siyasi ifadeler, bir ülkenin eğitim sistemini her yönüyle yönlendiren büyük ölçekli karar mekanizmaları için temel oluştururlar. Politika belirleyiciler, eğitim alanının politikalarını belirlerlerken; halkın memnuniyeti, eğitim kalitesinin iyileştirilmesi, ekonomik durum, araştırma sonuçları, sınav göstergeleri gibi pek çok faktörü pek çok faktörü göz önüne alırlar (Kınık, 2015). Eğitime dair siyasi kararlar, eğitim örgütleri veya kurumları tarafından, alınan kararlara ve uygulanan eylemlere yön verici nitelikteki ilkeler olarak tanımlanmaktadır (Bursalioğlu 1987, 45; Aygen 2019, 261).

Eğitim üzerinde bu derece etkili bir faktör olan siyasal partilerin beyanname, tüzük ve programları incelenerek iktidara geldiklerinde toplumun nasıl bir yapıya evirileceği ile ilgili ipuçları ortaya konabilir. Parti tüzüğü, partinin izleyeceği yol ve bu yolda çalışırken/yürürken uygulayacağı hükümlerin yazılı olduğu dokümanı ifade etmektedir. Yapılan alanyazın incelemesinde parti tüzüğünde eğitim ile ilgili bir çalışmaya rastlanmamıştır. Parti programı, bir partinin genel olarak kurucuları ile başlayan ve zaman içerisinde yeni üyeleri ile de değişerek biçimlenen ve dahil olunan toplumsal yapıyı ve kurumlarını neye, niçin ve nasıl dönüştürüleceğinin temel ilkelerini barındıran yazılı belgesidir. Alanyazın incelendiğinde eğitimin siyasi parti programlarındaki yerinin incelendiği çalışmalar (Aydın, 1997; Güneş ve Güneş 2003; Bulut ve Güven, 2010; Toprakçı ve Akçay, 2014; Usta, 2015; Yılmaz, 2007) olduğu görülmüştür. Alanyazında ayrıca yerel yönetimin eğitsel faaliyetleri ile siyasal parti ilişkisi (Pektaş, 1997) ile siyasal partilerin eğitim söylemlerinin genel olarak incelendiği (Tok, 2012), iktidardaki bir partinin eğitimi (Şahin, 2012), siyasetin özellikle sanat eğitimini (Aydın ve Liman Turan, 2023), din eğitimini (Asri, 2019; Gürbüz, 2023) nasıl etkilediği ile ilgili çalışmalara da rastlamak mümkündür. Seçim beyannamesi/bildirgesi parti tüzüğü ile yönetilen bir partinin kurucularının ilkeleri bağlamı oluşturulan programının yaklaşan seçim zamanına bağlı olarak değişen ve veya değişmesi gereken özelliklerinin belirginleştiği ve vaat olarak seçmene sunulduğu yazılı belgeyi ifade etmektedir. Seçim bildirgesi ile ilgili olarak alanyazında iki çalışmaya rastlanmıştır. Erkılıç ve Dilbaz (2017) 7 Haziran ve 1 Kasım 2015 tarihlerinde yapılan genel seçimlerde seçim barajını aşan AKP, CHP, MHP ve HDP'nin seçim bildirelerinde eğitim yönetimi ve ekonomisi ile ilgili görüş ve vaatlerini değerlendirmişlerdir. Diğer yandan Gürsoy ve Karaboğa (2015) de yine aynı yıllar itibarıyla aynı ölçütte aynı partilerin seçim bildirelerini; anadilde eğitim, zorunlu temel eğitim, okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim, din eğitimi, eğitimin yönetimi, eğitim destekleri (öğrenciye destek), eğitimin finansmanı, öğretim kadrosu, eğitim ortamları, teknoloji ve müfredat, eğitimde toplumsal cinsiyet, ölçme ve değerlendirme temaları altında incelemiş ve benzerlikleri, farklılıkları ile eksikliklerini tespit etmeye çalışmışlardır. Söz konusu iki çalışmanın ikisinin de 2015 yılı seçim bildirelerini incelediği 2023 genel seçimleri dönemi siyasal parti seçim bildirelerini ele alıp inceleyen bir çalışmanın olmadığından bahisle bu çalışmanın yapılmasının zaten nicel olarak az çalışma barındıran alanyazına katkı getirebileceği öngörülebilir. Özellikle bu seçim dönemi bildirelerinin kapsamı ile önceki iki çalışmanın sonuçlarının karşılaştırılarak tartışılması da söz konusu öngörüğü pekiştirebilir. Bu temelde

araştırmanın temel sorusu; Türkiye'deki 2018 seçimlerinde barajı aşan ve 2023 seçimleri için seçim bildirgesi hazırlayarak kamuoyuyla paylaşan siyasal partiler ya da ittifaklar, 2023 genel seçim bildirimlerinde eğitime nasıl yer vermişlerdir?

Yöntem

Araştırmanın yöntemi nitel araştırma deseni temelinde doküman inceleme/analizidir. Yüksek seçim Kurulu (2023) verilerine göre 1950'den bugüne 19 kez milletvekili genel seçimi yapılmıştır ve kapananlar bilinmemekle birlikte Yargıtay cumhuriyet başsavcılığı (2023) verilerine göre bugün 125 siyasal parti vardır. 2023 genel seçimlerine hazırlanan partiler bağımsız ve veya kurdukları ittifaklar temelinde seçim beyannameleri yayınlamıştır. Bu beyannameler araştırmanın dokümanlarıdır. 36 parti seçime katılacaktır ancak bu araştırmada 2018 genel seçimlerinde barajı geçen AKP, CHP, HDP ve İYİ Parti'nin 2023 Parti seçim beyannameleri incelenecektir. HDP, 2023 seçimlerine Yeşil Sol Parti bünyesinde katılacağından, 2023 Yeşil Sol Parti Seçim Beyannamesi incelenmiştir. Ayrıca CHP ve İYİ Parti 2023 seçimleri için DEVA Partisi, Gelecek Partisi, Saadet Partisi, Demokrat Parti ile Millet İttifakı oluşturmuşlar ve birlikte bir Ortak Mutabakat Metni yayınlamışlardır ve araştırmamızda bu metin dikkate alınmıştır. AKP ile Cumhur İttifakı oluşturan ve 2018 genel seçimlerinde barajı geçen MHP, 2023 seçimleri için bir seçim beyannamesi yayınlamamıştır. O yüzden araştırmamıza dâhil edilmemiştir. Buna göre araştırmanın veri kaynaklarını, AKP, Yeşil Sol Parti ve CHP-İYİ Parti'nin 2023 seçim beyannamelerinin “eğitim” ile ilgili kısımları oluşturmaktadır. Bu beyannameler, resmi internet sitelerinden indirilerek araştırma kapsamına alınmıştır.

Ele edilen veriler temaları betimsel olarak belirlenmiş bir tarzda içerik analizine tabi tutulmak suretiyle ifadelerden kodlara, kodlardan da temaların biçimlenmesi yoluyla bulgulara dönüştürülerek sunulmuştur. Buna göre dokümanlar neyi öğretelim (eğitimin içeriği), niçin öğretelim (Eğitimin amacı), nasıl ve nelerle öğretelim (Eğitimin yöntem ve teknolojisi: bina araç-gereç vb.) ve kimlerle öğretelim (Eğitimin yönetimi: personel-öğretmen, müdür vb.) soruları temelinde incelenmiştir. Analize bir örnek vermek gerekirse; AKP'nin bildirgesindeki; *“Türkiye Yüzyılı'nda, kalkınmanın en önemli unsuru olan eğitim en temel önceliğimiz olmaya devam edecektir. Bu çerçevede, eğitim sistemimizin beşerî ve fiziki kalite göstergelerini geliştirmiş ülkeler düzeyine getirmeyi hedefliyoruz”* ifadesinin içindeki ‘Türkiye Yüzyılı’ ve ‘kalkınma’ niçin sorusuna cevap olarak değerlendirildiğinden **‘eğitimin amaçları’** teması kapsamına birer

kod biçiminde yerleşmektedir. Aynı ifadeden devamla ‘*beşeri kalite göstergelerini geliştirmiş ülkeler seviyesine getirmek*’ kimlerle öğretelim sorusuna karşılık geldiğinden ‘**eğitimin yönetimi**’ teması kapsamına bir kod biçiminde yerleşmektedir. Aynı ifadedeki ‘*fiziki kalite göstergelerini geliştirmiş ülkeler seviyesine getirmek*’ ise nelerle öğretelim sorusuna karşılık geldiğinden ‘**eğitimin teknolojisi**’ teması kapsamına bir kod biçiminde yerleşmektedir.

Verilerin toplandığı belgelerin söz konusu partilerin çevrimiçi sayfalarından alınmış olması ve doğrudan 2023 seçim bildirgesi adıyla anılmaları belgelerin geçerliliğini ve güvenilirliğini yükseltmektedir. Diğer yandan içerik analizi yapılırken herhangi bir ifadedeki kod ve bir kodun hangi temaya dahil olabileceğine dönük olası tereddütlerin aşılması için araştırmacılar birlikte çalışmış ve birbirlerini ikna edemedikleri hallerde üçüncü bir alan uzmanının görüşüne başvurularak geçerlilik ve güvenilirlik sağlanmaya çalışılmıştır. Bulguların sunumunda da doğrudan alıntılara yer vermek suretiyle inandırıcılık somutlanmıştır.

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırmanın temel problemi ekseninde partilerin eğitim ile ilgili kodlara yer verme sayılarının ne olduğu ile benzerlik ve farklılıkları üzerinden birbirleriyle karşılaştırmalarına yer verilmiştir.

1. Partilerin Seçim Beyannamesinde Eğitimin Tema ve Kodların Nicel Dağılımı

2023 seçim beyannamelerinde, AK Parti, CHP-İYİ Parti ve Yeşil Sol Parti’nin toplamda 68 temasal koda yer verdikleri saptanmıştır. Bu kodlar en çoktan en aza olacak şekilde “kimlerle öğretelim?” sorusunu karşılayan eğitimin yönetimi (29), “nasıl ve nelerle öğretelim?” sorusunu karşılayan eğitimin yöntem ve teknolojisi (24), “neyi öğretelim?” sorusunu karşılayan eğitimin içeriği (12) ve “niçin öğretelim?” sorusunu karşılayan eğitimin amaçları (3) temaları oluşturmaktadır.

Tablo 1. Seçim beyannamelerinde eğitim ile ilgili kodların dağılımı

Tema	AK Parti		CHP-İYİ Parti		Yeşil Sol Parti		Toplam
	Kodlar	n	Kodlar	n	Kodlar	n	
Eğitimin amaçları	Kalkınma, Türkiye yüzyılı	2	Kalkınma	1	-	0	3
Eğitimin yöntem ve teknolojisi	E-içerik, Yapay zekâ, Sanal sınıf, Dijital dönüşüm, Fiziki kalite, Ulusal risk kalkınma modeli, Çağdaş normlar, Uluslararası testler, Uluslararası normlar	9	Açıköğretim, Dijital kampüs, Dijital eğitim, Ortak mekânlar, Kuluçka merkezleri, Yatılı bölge okulları, Döngülü teknoloji, Genişletilmiş kampüs, Bireyselleştirilmiş eğitim, Yaygın eğitim, Halk eğitimi, Özel eğitim	13	Çok dilli kreş, Engelsiz okullar, Deneyimsel öğrenim,	3	24
Eğitimin yönetimi	Mütevelli heyeti, Beşerî kalite, Hizmet içi eğitim, Eğitimde uzmanlaşma, Yönlendirme, Eğitimde fırsat eşitliği, Öğrenci başı harcama, Kaliteli eğitim	8	Yönetim tecrübesi, İdari özerklik, Okul temelli bütçe, Bütüncül eğitim, Sürdürülebilirlik, Rehberlik sistemi, Eğitimde fırsat eşitliği, Nitelikli eğitim, Teftiş mekanizması, Kredi ve burslar, Mali destek, Öğretmenlik meslek yasası, Taşınabilir eğitim, İdeolojik çatışmazlık	13	Özerk idare, Demokratik eğitim meclisleri, Eğitimde fırsat eşitliği, Karşılıksız burs, Bilgi edinme hakkı, Çalışma hakkı, Cinsel tacizi ve saldırıyı önleme birimleri	7	28
Eğitimin içeriği	Milli ve insani değerler, Yakın tarih, Çevre bilinci	3	Girişimcilik felsefesi, Kodlama becerisi, Eleştirel bilinç,	3	Özgürlükçü laiklik, Toplumsal cinsiyet(mor seferberlik), Afet eğitimi, Braille dersleri, Yaşayan diller(Anadilde eğitim), Ekolojist eğitim	6	12
Toplam		22	Toplam		30	16	68

Tablo 1’de de görüldüğü üzere, en fazla temasal koda yer veren parti CHP-İYİ Parti (30), en az temasal koda yer veren parti Yeşil Sol Parti (16)’dir ve AK Parti (22), CHP-İYİ Parti’den az ve fakat Yeşil Sol Parti’den daha fazla temasal koda yer vermiştir. AK Parti’nin seçim beyannamesinde, eğitimin amaçları temasında 2 koda, eğitimin yöntem ve teknolojisi temasında 9 koda, eğitimin yönetimi temasında 8 koda ve eğitimin içeriği temasında 3 koda rastlanmıştır. CHP-İYİ Parti’nin seçim beyannamesinde, eğitimin amaçları temasında 1 koda, eğitimin yöntem ve teknolojisi temasında 12 koda, eğitimin yönetimi temasında 13 koda ve eğitimin içeriği temasında 3 koda rastlanmıştır. Yeşil Sol Parti’nin seçim beyannamesinde, eğitimin amaçları temasında hiç koda rastlanmamış ve eğitimin yöntem ve teknolojisi temasında 3 koda, eğitimin yönetimi temasında 7 koda ve eğitimin içeriği temasında 6 koda rastlanmıştır.

2. Partilerin Seçim Beyannamesinde Eğitimin Tema ve Kodların Nitel (Benzerlik ve Farklılıkları) Dağılımı

Bu başlık altında partilerin eğitim ile ilgili kodlarının Tablo 1'e göndermeler yaparak her bir tema bazında benzerlik ve farklılıkları üzerinden karşılaştırılmalarına yer verilmiştir.

2.1. Eğitimin Amaçları Temasına Göre Benzerlik ve Farklılıkları

AKP'nin seçim beyannamesinde "niçin öğretelim?" sorusunu karşılayan "eğitimin amaçları" temasında kalkınma kodunda CHP-İYİ Parti ile benzeştiği görülmektedir. Partilerin kalkınma ile alakalı ifadesi şu şekildedir:

"Meslek Liseleri başta olmak üzere eğitim kurumlarımızda patent, faydalı model, marka ve tasarım tescil sayısını sürekli artıracak ve her yıl tescil alınan ürünlerin en az yüzde 10'unun ticarileşmesini sağlayacağız." (AKP). "Üniversitelerin bilgi üretme ve bilgiyi ticarileştirme süreçlerinde, özel kesim ve kamu kesimi ile işbirliğini güçlendirecek modelleri destekleyeceğiz" (CHP-İYİ Parti)

AKP'nin seçim beyannamesinde, "niçin öğretelim?" sorusunu karşılayan "eğitimin amaçları" temasında Türkiye Yüzyılı kodu ile diğer partilerden ayrılmaktadır. Mevcut ifade şu şekildedir:

"Türkiye Yüzyılı'nda, kalkınmanın en önemli unsuru olan eğitim en temel önceliğimiz olmaya devam edecektir. Bu çerçevede, eğitim sistemimizin beşerî ve fiziki kalite göstergelerini gelişmiş ülkeler düzeyine getirmeyi hedefliyoruz" (AKP)

Yeşil Sol Parti'nin seçim beyannamesinde, "eğitimin amaçları" temasında bir ifadeye rastlanılmamıştır.

2.2. Eğitimin yöntem ve teknolojisi Temasına Göre Benzerlik ve Farklılıkları

AKP'nin seçim beyannamesinde "nasıl ve nelerle öğretelim?" sorusunu karşılayan "eğitimin yöntem ve teknolojisi" temasındaki e-içerik, yapay zekâ, sanal sınıf, dijital dönüşüm, fiziki kalite kodlarının, CHP-İYİ Parti'nin açıköğretim, dijital kampüs, dijital eğitim, ortak mekânlar ve genişletilmiş kampüs kodları ile benzeştiği görülmektedir. Söz konusu kodların sanal ortam ortak paydasında buluştukları söylenebilir. Partilerin benzer ifadelerine örnek vermek gerekirse:

"Eğitsel e-içeriklerle müfredatı bilgi teknolojileri destekli öğretime daha uygun hale getireceğiz" (AKP) "Eğitim politikalarının uygulanmasında yapay zekâ destekli karar destek sistemleri kullanarak etkinliği artıracacağız." (AKP) "Dijital

içerik ve ortamlar kullanılarak öğrencilerin en az bir yabancı dil öğrenmesini ve yazılım ile kodlama becerisi kazanmasını sağlayacağız.” (CHP-İYİ Parti)

AK Parti, “eğitimin yöntem ve teknolojisi” temasında, ulusal risk kalkanı modeli, çağdaş normlar, uluslararası testler, uluslararası normlar kodları ile diğer partilerden ayrılmaktadır. İlgili bir örnek şu şekildedir:

“Ulusal Risk Kalkanı Modelini, okul öncesi eğitimden başlayarak eğitim sistemimizde gerekli uyarlamaları yaparak gelecek nesilleri bilinçlendirme çalışmalarını sağlayacağız.” (AKP)

CHP-İYİ Parti’nin seçim beyannamesinde “eğitimin yöntem ve teknolojisi” temasında kuluçka merkezleri, yatılı bölge okulları, döngülü teknoloji, yaygın eğitim ve halk eğitimi kodları ile diğer partilerden ayrıldığı görülmektedir. Kimi mevcut ifadeler şu şekildedir:

“Eğitime erişim imkânı olmayan bölgelerde, merkezi Yatılı Bölge Ortaokulları ve pansiyonlu liseleri yaygınlaştıracak, Yatılı Teknoloji Liseleri açacağız” (CHP-İYİ Parti). “Üniversitelerin liselere dönük girişimcilik ve teknoloji kuluçka merkezleri açmalarını destekleyeceğiz.” (CHP-İYİ Parti).

CHP-İYİ Parti’nin seçim beyannamesinde “eğitimin yöntem ve teknolojisi” temasındaki bireyselleştirilmiş eğitim ve özel eğitim kodlarının, Yeşil Sol Parti’nin engelsiz okullar ve deneyimsel öğrenim kodları ile, kişiye özgü öğrenim açısından benzerlik gösterdiği görülmektedir. İlgili kimi ifadeler şu şekildedir:

“Eğitimin her kesiminde sağlamlılıkla mücadele edeceğiz. Engellilerin ihtiyaçlarını gözeterek bir eğitim anlayışı doğrultusunda çalışmalar yürütecek, doğayla uyumlu ve engelsiz okullar, eğitim yerleşkeleri inşa edeceğiz” (Yeşil-Sol Parti). “Özel eğitime ihtiyacı olan dezavantajlı çocukların eğitime erişiminin önündeki tüm engelleri kaldıracacağız” (CHP-İYİ Parti)

Yeşil Sol Parti’nin seçim beyannamesinde “nasıl ve nelerle öğretilim?” sorusunu karşılayan “eğitimin yöntem ve teknolojisi” temasında, diğer partilerden çok dilli kreş kodunda farklılaştığı saptanmıştır. Bu doğrultuda şu örnek gösterilebilir:

“Tüm mahallelerde çok dilli kreş ve anaokulları açarak kreşlerin 7/24 hizmet vermesini sağlayacağız” (Yeşil-Sol Parti).

2.3. Eğitimin Yönetimi Temasına Göre Benzerlik ve Farklılıkları

Eğitim temaları bazında; AKP’nin seçim beyannamesinde “kimlerle öğretilim?” sorusunu karşılayan “eğitimin yönetimi” temasında mütevellî heyeti, eğitimde fırsat eşitliği, öğrenci başı harcama kodları ile CHP-İYİ Parti’nin bu tema altındaki idari özerklik, eğitimde fırsat eşitliği, kredi ve burslar kodlarının ve de Yeşil Sol Parti’nin aynı tema altındaki özerk idare, eğitimde fırsat eşitliği, karşılıksız burs kodlarının, eğitimde çoğulculuk bağlamında benzeştiği görülmektedir. Bu açıdan şu örnekler verilebilir:

“Üniversitelerin çeşitliliğine ve kendilerini geliştirmesine kolaylık sağlayan bir yapı oluşturacağız. Bu kapsamda, devlet üniversitelerinin idari yapısında yapacağımız değişiklik ile mütevellî heyeti oluşturulmasına imkân sağlayarak üniversite özerkliğini artıracacağız” (AK Parti). “YÖK’ü kaldırarak, yükseköğretim kurumlarının akademik, idari ve mali özerkliğine müdahale etmeksizin yükseköğretimin planlanması ve yükseköğretim kurumları arasında koordinasyonun sağlanması şeklinde sınırlı görevleri bulunan bir kurul kuracağız.” (CHP-İYİ Parti). “YÖK, Talim Terbiye, Milli Eğitim Şuraları gibi merkeziyetçi ve bürokratik kurulları kaldıracağız. Eğitime ilişkin karar mekanizmalarına eğitim bileşenlerinin tamamının, okul meclisleri, yerel eğitim meclisleri ve demokratik eğitim meclisleri yoluyla doğrudan katılımlarını sağlayacağız.” (Yeşil Sol Parti)

CHP-İYİ Parti, seçim beyannamesinde “kimlerle öğretilim?” sorusunu karşılayan “eğitimin yönetimi” temasında Yeşil Sol Parti ile idari özerklik konusunda benzerlik göstermektedir. Partilerin “eğitimin yönetimi” teması bağlamında idari özerklik ile alakalı benzer ifadeleri şöyledir:

“YÖK’ü kaldırarak, yükseköğretim kurumlarının akademik, idari ve mali özerkliğine müdahale etmeksizin yükseköğretimin planlanması ve yükseköğretim kurumları arasında koordinasyonun sağlanması şeklinde sınırlı görevleri bulunan bir kurul kuracağız.” (CHP-İYİ Parti). “Üniversitelerin, Senatolarınca önerilen ve akademisyenler tarafından oylanan; akademisyenler, mezunlar, öğrenciler, yerel yönetimler, iş dünyası, meslek örgütleri ve halktan temsilcilerden oluşan bir üst kurul tarafından çoğulcu, katılımcı ve sürdürülebilir bir vizyonla yönetilmesini sağlayacağız” (CHP-İYİ Parti). “YÖK, Talim Terbiye, Milli Eğitim Şuraları gibi merkeziyetçi ve bürokratik kurulları kaldıracağız. Eğitime ilişkin karar

mekanizmalarına eğitim bileşenlerinin tamamının, okul meclisleri, yerel eğitim meclisleri ve demokratik eğitim meclisleri yoluyla doğrudan katılımlarını sağlayacağız.” (Yeşil Sol Parti)

AK Parti seçim beyannamesindeki, “kimlerle öğretilim?” sorusunu karşılayan eğitim yönetimi temasında, beşerî kalite, hizmet içi eğitim, eğitimde uzmanlaşma, yönlendirme kodlarının, CHP-İYİ Parti’nin seçim beyannamesinde aynı tema altında yer alan okul temelli bütçe, bütüncül eğitim, sürdürülebilirlik, rehberlik sistemi, yönetim tecrübesi ve nitelikli eğitim kodlarının, okul temelli yönlendirme ve destek açısından benzerlik gösterdiği saptanmıştır. Kimi ilgili ifadeler şu şekildedir:

“İlgi ve beceri temelinde yönlendirme, etkili öğrenme, beceri geliştirme ve geleceğe hazırlama konusunda rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini daha etkin hale getireceğiz” (AK Parti). “Hiçbir öğrencinin tercih etmediği bir lise türüne ya da programına gitmek zorunda kalmayacağı; öğrencinin ilgisi, tercihi, yeteneği ve akademik başarısını esas alacak bir rehberlik ve yönlendirme sistemi oluşturacağız” (CHP-İYİ Parti).

CHP-İYİ Parti seçim beyannamesinde “kimlerle öğretilim?” sorusunu karşılayan eğitim yönetimi temasında, ideolojik çatışmasızlık, teftiş mekanizmaları, öğretmenlik meslek yasası ve taşınmalı eğitim kodlarında, diğer partilerden ayrılmaktadır. Örnek bir ifade şu şekildedir:

“Milli Eğitimi bir ideolojik çatışma alanı olmaktan çıkaracağız” (CHP-İYİ Parti). “Öğretmenlik Meslek Yasasını değiştirecek, öğretmenlerin özlük haklarını iyileştirecek, öğretmenleri öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen şeklinde gruplayan uygulamaya son vereceğiz” (CHP-İYİ Parti).

Yeşil Sol Parti seçim beyannamesinde “kimlerle öğretilim?” sorusunu karşılayan eğitim yönetimi temasında, demokratik eğitim meclisleri, bilgi edinme hakkı, çalışma hakkı, cinsel tacizi ve saldırıyı önleme birimleri kodları ile diğer partilerden ayrılmaktadır. Örnek bir ifade şu şekildedir:

“Üniversite kampüslerinde “Cinsel Tacizi ve Saldırıyı Önleme Birimleri”ni kuracağız.” (Yeşil Sol Parti)

2.4. Eğitimin İçeriği Temasına Göre Benzerlik ve Farklılıkları

Seçim beyannamelerinde “neyi öğretelim?” sorusunu karşılayan “eğitimin içeriği” temasında AK Parti’nin çevre bilinci kodu ile, Yeşil Sol Parti’nin aynı tema altındaki ekolojist eğitim kodunun, eğitimde ekolojik bilinç açısından benzeştiği görülmektedir. Bu bağlamda şu ifadeler örnek gösterilebilir:

“Öğrencilerimizin iklim değişikliği alanında farkındalıklarını ve bilinç düzeylerini artırarak çevreye duyarlı yetişmesini sağlayıcı tedbirler alacağız.” (AKP). “Tüm eğitim alanlarının su, ısınma, elektrik gibi temel ihtiyaçlarının sağlanmasında, atıklarının değerlendirilmesinde ve oyun alanları ile sınıfların yapılandırılmasında ekolojist bir yaklaşımı esas alacağız.” (Yeşil Sol Parti)

AK Parti’nin seçim beyannamesinde “neyi öğretelim?” sorusunu karşılayan “eğitimin içeriği” temasında milli ve insani değerler ve de yakın tarih kodlarında diğer partilerden ayrılmaktadır. Bu bağlamda şu ifade örnek gösterilebilir:

“Müfredatımızı günün ihtiyaçlarına göre ve eğitim kalitesi üzerindeki etkisini ölçerek düzenli olarak güncelleyeceğiz. Öğrencilerimize bilgi yüklemek yerine onları hayata hazırlayacak, öğrenmeyi öğretecek, beceri ve özgüven verecek, kabiliyetlerini ortaya çıkaracak, milli ve insani değerleri aktaracağız.” (AKP).

CHP-İYİ Parti’nin seçim beyannamesinde “neyi öğretelim” sorusunu karşılayan “eğitimin içeriği” temasında girişimcilik felsefesi, kodlama becerisi, eleştirel bilinç kodları ile diğer partilerden ayrıldığı görülmektedir. Bu minvalde şu ifadeye bakılabilir:

“İlköğretimde evrensel etik, insan hakları, adalet, sağlık, çevre ve hayvan hakları, kültür, sanat, bilim, spor konusunda farkındalığın artırılmasını sağlayacak, müfredatı teknoloji ve inovasyona dönük farkındalığı artıracak şekilde güncelleyecek, oyunlaştırma gibi tekniklerle öğrencilerimize programlama ve girişimcilik felsefesi kazandıracaktır.” (CHP-İYİ Parti)

Yeşil Sol Parti’nin seçim beyannamesinde “neyi öğretelim?” sorusunu karşılayan “eğitimin içeriği” temasında, toplumsal cinsiyet eğitimi, mor seferberlik, afet eğitimi, anadilde eğitim, Braille eğitimi kodlarında, diğer partilerden farklılık göstermektedir. Partinin “eğitimin içeriği” teması bağlamında diğer partilerden farklılaşan kimi ifadeleri şunlardır:

“Öğretmenlerin pedagojik formasyon eğitimi müfredatına işaret dili ve Braille öğretimi derslerini ekleyeceğiz.” (Yeşil Sol Parti). “Afet esnası ve sonrasında

yapılacaklara yönelik eğitimleri temel eğitimden itibaren zorunlu hale getireceğiz.” (Yeşil Sol Parti). “Başta anadilinde eğitim hakkı olmak üzere tüm evrensel kimlik haklarının tanınması için gerekli yasal ve anayasal düzenlemelerin yapılması büyük önem taşır.” (Yeşil Sol Parti)

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

2023 seçim beyannamelerinde, AK Parti, CHP-İYİ Parti ve Yeşil Sol Parti’nin toplamda 68 siyasa yer verdikleri saptanmıştır. Bu çok azdır. Partilerin Türkiye toplumunun yönetimindeki önemleri ve eğitimin diğer toplumsal kurumlar üzerindeki etkisinin büyüklüğü (Toprakçı, 2009) dikkate alındığında bu kısa sayılabilecek yer veriş olumlu yorumlanmayabilir. Bu sonuç, Gürsoy ve Karaboğa (2015)’nin ulaştıkları “eğitim konusu temel alındığında, CHP seçim bildirgesinin (2015) diğer partilerinkine nazaran kısmen daha titiz bir çalışmanın ürünü olduğu, somut vaatlere daha fazla yer verildiği söylenebilir” şeklindeki tespitleriyle çelişmektedir. Bu seçim beyannamesinin (2023) aynı titizliği taşımadığı anlaşılmaktadır.

Partilerin beyannamelerinde toplamda en çok “kimlerle öğretilim?” sorusunu karşılayan eğitimin yönetimi ile ilgili açıklamaları vardır. Bu eğitimin yönetiminde sorunlar olduğu şeklinde yorumlanabilir. Partilerin beyannamelerinde toplamda en az “niçin öğretilim?” sorusunu karşılayan eğitimin amaçları ile ilgili siyasaları vardır. Bunun nedenin eğitimin amaçlarının geniş bir kesimce bir toplumsal mutabakatı barındırıyor olması olabilir. Öte yandan bu durum toplumsal misyonu bağlamında eğitim ile ilgili strateji eksikliklerinin olduğunu da gösterebilir.

Seçim beyannameleri incelendiğinde, AKP’nin eğitimde kalkınma odaklılığa ve milli değerler vurgusuna önem verdiğini, CHP-İYİ Parti’nin eğitimde istihdamı, idari ve mali özerkliği, eleştirel bilinçli bir yurttaş yetiştirmeyi önemseddiğini, Yeşil Sol Parti’nin de eğitimde çoğulculuk ve demokrasiyi öncellediğini ifade etmek mümkündür. Bu sonuç, Erkilic ve Dilbaz (2017)’ın, seçim beyannamelerinde eğitim hususunda AKP’nin muhafazakâr ve piyasa yönelimli olduğu, CHP’nin istihdam, demokratikleşme, kamu yönetimi tarafsızlığı, birey-yurttaş yetiştirme gayretinin eğitime yansıdığına dair sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Seçim beyannamelerinde toplamda en fazla temasal koda sahip olan parti CHP-İYİ Parti ittifakıdır. Bu bulgu, Tok (2012)’un “Türkiye’deki Siyasal Partilerin Eğitim Söylemleri ve Siyasaları” adlı çalışmasında “eğitim sorunlarına ilişkin bilimsel bir çalışmanın sonucu olduğu gözlenen çözüm önerilerinin daha çok CHP tarafından hazırlandığını ve CHP’nin diğer partilere

oranla neredeyse tüm boyutlarda çok daha fazla siyasetler ürettiği gözlenmektedir” şeklindeki tespiti ile uyumaktadır.

Seçim beyannamelerinde, partilerin temasal bağlamda birbirlerinden farklılaştıkları kimi konular tespit edilmiştir. Örneğin eğitimin içeriği temasında Yeşil Sol Parti’nin anadilde eğitim gibi meselelerde, CHP-İYİ Parti’nin eğitimde girişimcilik felsefesi gibi yaklaşımlarda, AK Parti’nin eğitimde milli ve insani değerler gibi konularda diğer partilerden farklı ifadelerle yer verdiği görülmektedir. Benzer şekilde, eğitim yönetimi temasında Yeşil Sol Parti’nin demokratik eğitim meclisleri gibi hususlarda, CHP-İYİ Parti’nin eğitimde ideolojik çatışmasızlık gibi konularda diğer partilerden ayrıldığı ortaya çıkmıştır. Eğitimin yöntem ve teknolojisi temasında, Yeşil Sol Parti’nin çok dilli kreş, CHP-İYİ Parti’nin kuluçka merkezleri gibi konularda, AK Parti’nin ulusal risk kalkını modeli gibi önerilerde farklılaştığı tespit edilmiştir. Son olarak eğitimin amaçları temasında AK Parti’nin, Türkiye Yüzyılı yaklaşımı ile diğer partilerden farklılaştığı saptanmıştır. Farklılıkların olması da doğaldır farklılıklar bir değere dönüştürülebilirse sinerjik bir eğitim uygulaması ortaya çıkabilir.

Araştırmanın sonuçları itibarıyla özellikle beyannamelerde eğitimin kapsadığı alanın azlığı üzerinden partilere özellikle eğitimci, eğitimci üyelerini harekete geçirmeleri önerilebilir. Böylelikle kapsamlı ve seçmeni etkileyebilecek nitelikte eğitim raporları oluşturulabilir. Öte yandan seçmenlerin de gelecekte çocuklarının nasıl bir eğitim görmelerini istiyorlarsa o isteğe uygun partiye oy vermeleri önerilebilir.

Kaynakça

- Akça, S. 2022, Demokrat Parti Dönemi Eğitim Politikalarının Resmi Eğitim Raporlarına Yansıması, Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 9, Ocak, ss. 377-390
- Asri, S. (2019). *Türkiye’deki siyasi dönüşümler ve eğitim politikalarının ortaöğretim mesleki din eğitimi ve alanın gelecek yaklaşımlarına etkisi*. Seventh International Mediterranean Social Sciences Congress (MECAS VII) Bandırma Onyediy Eylül University Budapest, Hungary, September 10-12, 2019. Erişim: <https://webyonetim.bandirma.edu.tr/Content/Web/Yuklemeler/DosyaYoneticisi/600/files/Mecas%20Budapeste%20Proceeding%20Book%20Final%20December%202018.pdf#page=189>
- Aydın, E. ve Liman Turan, S. (2023). Cumhuriyet’in ilânından günümüze Türkiye’de siyasetin ve eğitim politikalarının sanat eğitime etkisi. Uluslararası Sosyal Bilimler ve

- Eğitim Dergisi, 5 (8) , 213-242. Retrieved from
<https://dergipark.org.tr/en/pub/usbed/issue/74063/1244420>
- Aygen, M. (2019) Devlet Eylemi Olarak Kamu Politikaları: Avrupa Birliğine Uyum Sürecinde Türkiye'nin Eğitim Politikası, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 29, Sayı: 2, Sayfa: 259-276, Temmuz.
- Bursalıoğlu, Z. (1987). Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış. Yedinci Baskı. AÜ. EBF. Yayınları
- Erkılıç, T. A. ve Engin Dilbaz (2017). Partilerin Bildirgelerinde Eğitim Yönetimi Denetimi ve Ekonomisine Dair Görüşleri. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, ISSN: 2602-2249
- Gurbuz, H. (2023). Religious Education Policies of Republican People's Party (1923-1950) And Democrat Party (1950-1960) in Turkey. International Journal of Social Sciences and Educational Studies, 10(1), 37-45.
- Gürsoy, M. ve Balci Karaboğa, (2015). Siyasi partilerin seçim bildirgelerinde eğitim konusu Route Educational and Social Science Journal Volume 2(4), October 2015, : 112-140
- Kahveci, H. 2021. Siyasi Partilerin Eğitim Politikalarının Neoliberalizm Bağlamında İncelenmesi. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21 (3), 923-940
- Kınık, F. Ş. 2020. Eğitim Politikası Riskleri: Zorlu Sorunlarla Mücadele. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Haziran, 52: 707-711.
- Şahin, M.C. (2012). Demokrat parti dönemi Türkiye'sinde din, siyaset ve eğitim ilişkileri, Toplum Bilimleri, 6 (12) : 31-54
- Tok, T. N. (2012) Türkiye'deki siyasal partilerin eğitim söylemleri ve siyasaları. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 2012, cilt 18, sayı 2, 273-312
- Toprakçı, E. (2009) Öğretmenlerin Suç Karnesi (Yargı Kararlı Gazete Haberleri Ölçütünde Karşılaştırmalı Bir Analiz) Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, IV. Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresi, Bildiri Kitabı, 14-15 Mayıs 2009 (ss.475-487)
- Toprakçı, E. & Güngör, A.A. (2014) Educational policies of the political parties in turkey educational, *Policy Analysis and Strategic Research*, 9(1), 5-35. Retrieved from:
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/161890>
- Toprakçı, E. (2017). Sınıf Yönetimi Ankara: Pegem Yayınları (3.Baskı).

Usta, M.E. (2015). Siyasi Parti Programlarına Göre Eğitim Politikaları, TYB AKADEMİ, 55-74. İn

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı (2023) siyasi parti genel bilgileri, Erişim:

<https://www.yargitaycb.gov.tr/icerik/1093/siyasi-parti-genel-bilgileri>

YSK-Yüksek Seçim Kurulu- (2023) Milletvekili Genel Seçim Arşivi. Erişim:

<https://www.ysk.gov.tr/tr/milletvekili-genel-secim-arsivi/2644>

PROCEEDINGS BOOK



SELÇUK 8. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ



SELÇUK 8th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
May 19 - 21, 2023 – Konya

ISBN: 978-625-6393-64-6

ACADEMY GLOBAL PUBLISHING HOUSE



SELCUK 8TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
MAY 19 - 21, 2023
KONYA

Edited By
ASSIS. PROF. DR. GULTEKIN GURCAY

KHORRAM MANAFIDIZAJI

CONFERENCE ORGANIZING BOARD

Head Of Conference: Prof. Dr. Başak Hanedan
Head of Organizing Board: Dr Gültekin Gürçay
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Ali Bilgili
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Naile Bilgili
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Hülya Çiçek Kanbur
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Dwi SULISWORO
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Həcər Hüseynova
Organizing Committee Member: Assoc. Prof. Dr. Dini Yuniarti
Organizing Committee Member: Assoc. Prof. Dr. Elif Akpınar Külekçi
Organizing Committee Member: Assoc. Prof. Ivaylo Staykov
Organizing Committee Member: Dr. Öğr. Üyesi Naci Büyükkaracığan
Organizing Committee Member: Dr. Öğr. Üyesi Mehdi Meskini Heydarlou
Organizing Committee Member: Aynurə Əliyeva
Organizing Committee Member: Amaneh Manafidizaji

All rights of this book belong to Academy Conferences Publishing House

Without permission can't be duplicate or copied.

Authors of chapters are responsible both ethically and juridically.

Academy Global–2022 ©

Issued: 05.06.2023

ISBN: 978-625-6393-64-6

CONFERENCE ID

SELCUK 8TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES

DATE – PLACE

MAY 19 - 21, 2023

KONYA

ORGANIZATION

ACADEMY GLOBAL CONFERENCES & JOURNALS

EVALUATION PROCESS

All applications have undergone a double-blind peer review process.

PARTICIPATING COUNTRIES

**Turkey – Spain – Azerbaijan – China – Thailand - Indian - Germany – USA – Russia –
Indonesia – China – Kazakhstan – Brazil – Bulgaria - Albania - Switzerland – Germany
– Indonesia - Israel – Australia - Hungary – Albania – Georgia – Canada – Oman –
Qatar – India – Austria – Kuwait – Iran – Colombia – Morocco – Croatia – Libya –
Malaysia - Jordan -**

PRESENTATION

Oral presentation

PERCENTAGE OF PARTICIPATION

45 % from Turkey and 55 % from other Countries

LANGUAGES

Turkish, English, Russian, Persian, Arabic

Scientific & Review Committee

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA – Kazakhstan

Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV – Russia

Doç. Dr. Nazilə Abdullazadə - Azerbaijan

Dr. Omid AFGHAN - Afghanistan

Prof. Dr. Ali BİLGİLİ - Türkiye

Prof. Dr. Naile BİLGİLİ - Türkiye

Prof. Dr. Başak HANEDAN - Türkiye

Prof. Dr. Asım KART - Türkiye

Dr. Öğretim Üyesi Büşra YARANOĞLU - Türkiye

Dr. Öğretim Üyesi İsmail Hakkı TEKİNER - Türkiye

Doç. Dr. Şeyma ÇALIŞKAN ÇAVDAR - Türkiye

Dr. Maha Hamdan ALANAZİ - Saudi Arabia

Aynurə Əliyeva - Azerbaijan

Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV - Kazakhstan

Doç. Dr. Abdulsemet AYDIN – Türkiye

Doç. Dr. Nurhan AYDIN - Türkiye

Doç. Dr. Mehmet Fırat BARAN - Türkiye

Dr. Amina Salihi BAYERO – Nigeria

Prof. Dr. Ali BİLGİLİ - Türkiye

Dr. Baurcan BOTAKARAEV - Kazakhstan

Doç. Dr. Seher DİRİCAN - Türkiye

Dr. Ahmad Sharif FAKHEER - Jordania

Doç. Dr. Abbas GHAFARI – Iran

Dr. Gültekin GÜRÇAY - Türkiye

Dr. Ahmet GÜMÜŞ - Türkiye

Prof. Dr. Gulzar İBRAGİMOVA - Azerbaijan

Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA - Uzbekistan

Dr. Dody HARTANTO - Indonesia

Dr. Cihandar HASANHANOĞLU – Türkiye

Dr. Mehdi Meskini HEYDALOU – Iran

Prof. Dr. Həcər Hüseynova - Azerbaijan

Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA - Kazakhstan

Dr. Keles Nurmaşılı JAYLIBAY - Kazakhstan

Dr. Mamatkuli JURAYEV – Uzbekistan

Dr. Kalemkas KALIBAEVA – Kazakhstan

Dr. Bouaraour KAMEL – Algeria

Prof. Dr. Hülya Çiçek KANBUR - Türkiye

Doç. Dr. Tüba KARAHİSAR - Türkiye

Doç Dr. Mehmet KAYA – Türkiye

Doç. Dr., İradə Kərimova - Azerbaijan

Prof. Dr. Emine KOCA – Türkiye

Prof. Dr. Fatma KOÇ - Türkiye

Doç. Dr. F. Gül KOÇSOY - Türkiye

Prof Dr. Bülent KURTİŞOĞLU - Türkiye

Doç Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ - Türkiye

Sonali MALHOTRA - India

Dr. Alia R. MASALIMOVA - Kazakhstan

Prof. Muntazir MEHDI - Pakistan

Dr. Amanbay MOLDIBAEV - Kazakhstan

Doç. Dr. Yaprak I. OZDEMIR - Türkiye

Assist. Prof. K. R. PADMA – India

Doç. Dr. Sevinc Sadıqova - Azerbaijan

Doç. Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ - Türkiye

Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA - Kazakhstan

Doç. Dr. Işık SEZEN - Türkiye

Doç. Dr. Könül Səmədova - Azerbaijan

DR. Bhumika SHARMA - India

Prof. Dr. Sibel SİLİCİ - Türkiye

Dr. Gulşat ŞUGAYEVA – Kazakhstan

Prof. Dr. Dwi SULISWORO – Indonesia

Assoc. prof. Ivaylo STAYKOV, Bulgaria

Doç. Dr. Mine GÖZÜBÜYÜK TAMER - Türkiye

Doç. Dr. Yeliz KINDAP TEPE - Türkiye

Dr. K.A. TLEUBERGENOVA - Kazakhstan

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA – Kirgizia

Dr. Hoang Anh TUAN - Vietnam

Dr. Botagul TURGUNBAEVA - Kazakhstan

Dr. Dinarakhan TURSUNALIEVA - Kirgizia

Doç. Dr. Ali Korkut ULUDAĞ - Türkiye

Prof. Dr. Raihan YUSOPH -Philippines

Prof. Dr. Akbar VALADBIGHI - Iran

Dr. Yang ZITONG – China



SELCUK 8th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
SELCUK 8th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
May 19 - 21, 2023 - Konya

SELCUK 8th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
SELCUK 8th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
May 19 - 21, 2023 - Konya

Online and face to face

Join Zoom Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/88193707664?pwd=M09qM1hyRnE3a3RJOUdkNUpIM0tWdz09>

Meeting ID: 881 9370 7664

Passcode: 192102523





IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to make a meeting online, login via <https://zoom.us/join> site, enter ID instead of “Meeting ID
- or Personal Link Name” and solidify the session.
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Speakers must be connected to the session **10 minutes before** the presentation time.

TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.
- Before you login to Zoom please indicate your name surname and hall number,

exp. H-..., S- ... NAME SURNAME



SELCUK 8th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
SELCUK 8th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
May 19 - 21, 2023 - Konya

Bildiri Sunumları / Presentation Session – I
Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 192102523

20 Mayıs/ 20 May 2023 /12:00-14:00 Time zone in Turkey (GMT+3)

Salon / Hall	Oturum Başkanı / Session Chair		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
Hall 6	Assist. Prof. Dr. Cahit TAŞDEMİR	1	A COMPARATIVE SOCIOLOGICAL STUDY ON THE SOCIAL INTEGRATION OF EMIGRANTS: ALBANIAN EMIGRANTS IN ITALY AND TURKEY AS A CASE STUDY	Ph.D. Matilda LIKAJ
		2	ERROR ANALYSIS ON THE SELF-COMPOSED SPEECHES OF GRADE 8 STUDENTS IN THE CONTEXT OF PANDEMIC	MARIAN D. GEALON Earl Jones G. Muico
		3	EBEVEYNLERİN ÇOCUKLARINA BİRLİKTE KİTAP OKUMA DAVRANIŞLARI	Dr. Öğr. Üyesi Asya ÇETİN
		4	EDUCATION IN 2023 GENERAL ELECTION DECLARATIONS OF POLITICAL PARTIES IN TÜRKİYE	Prof. Dr. Erdal TOPRAKÇI Gözde YILMAZ ÇILDIR
		5	İLKOKUL KADEMESİNDE THINK-TAC-TOE TEKNİĞİ KULLANIMI: SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ	Yüksek Lisans Öğrencisi, Şule ÖZÜDOĞRU Dr. Öğr. Üyesi Neşe KUTLU ABU
		6	İLKOKUL 1. VE 2. SINIF ÖĞRENCİLERİNE UYGULANAN SCAMPER ÜRÜNLERİNİN ANALİZİ	Yüksek Lisans Öğrencisi, Aylin ÖZTÜRK DR. ÖĞR. ÜYESİ, Neşe KUTLU ABU
		7	INVESTIGATION OF ASSOCIATE STUDENTS' PERCEPTIONS ABOUT MATHEMATICS IN TERMS OF SOME VARIABLES	Assist. Prof. Dr. Cahit TAŞDEMİR sunmadı bağlanamadı

Contents

YAŞLI KESİMLERE YÖNELİK UYGULANAN SOSYAL POLİTİKALAR (ÇEŞİTLİ REFAH DEVLETLERİ UYGULAMALARINDAN ÖRNEKLER)	1
EV HİZMETLERİNDE ÇALIŞANLARIN SOSYAL GÜVENLİK İŞLEMLERİNİN VE HAKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	7
LYKAONIA BÖLGESİ'NDEN YENİ BİR GECE BEKÇİLERİ	13
(NYKTOPHYLAKES) LİSTESİ	13
SAVATRA'DA MEN KÜLTÜ	26
KÂMÎ-İ ÂMİDÎ'NİN KALEME ALMIŞ OLDUĞU NA'T-I ŞERİFLER.....	35
KUR'ÂN'DA DUYGU KONTROLÜ: İÇSEL TEKLİFLER.....	57
MÜSLÜMAN SEYYÂHLARIN GÖZÜYLE FETİH ÖNCESİ AYASOFYA	72
CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ: FARKINDALIK YARATMAK VE ÇÖZÜM YOLLARI	82
E-DERGİ TASARIMLARINA SİNEMAGRAFIN YANSIMASI: SAMSUN.....	93
E-DERGİ UYGULAMA ÖRNEĞİ.....	93
GÖRSEL İLETİŞİMDE HAREKETLİ GRAFİK TASARIM UYGULAMA YÖNTEMİ OLARAK SİNEMAGRAF.....	105
AİLEDE DEĞER ODAKLI YAŞAM.....	115
DEPREMZEDELERE YÖNELİK MANEVİ İLK YARDIM (2020 İzmir ve 2023 K. Maraş Örneği)	123
DİJİTAL OYUNLARDA KULLANILAN SEMBOLLERİN LİSELİ GENÇLERİN DİNİ DEĞERLERİNDEKİ YANSIMALARI	134
FAHREDDİN RÂZÎ'YE GÖRE PEYGAMBERLERİN İSMETİ VE HZ. ÂDEM ÖRNEĞİ.....	141
KADÎM ULEMÂNIN KİTABIN YAZARINA NİSPETİNDE DİKKATSİZ DAVRANMASI İDDİASI ÜZERİNE: İLK SİYER VE MEGÂZÎ ESERLERİ ÖZELİNDE	158
ÜNİDOKAP ÜYESİ ÜNİVERSİTELERİN PERFORMANSLARININ SWARA VE MABAC YÖNTEMLERİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ	173
KENTLERİN MARKALAŞMASINDA VE KENT İMAJI OLUŞUMUNDA MEDYANIN ROLÜ: ZONGULDAK ÖRNEĞİ	193
YALIN YÖNETİM ANLAYIŞI VE YEREL YÖNETİMLER.....	204
SÜREÇ DANIŞMANLIĞININ BÖLGESEL KALKINMA ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN BİR ALAN ARAŞTIRMASI İLE DEĞERLENDİRİLMESİ	210
YENİLİKÇİLİĞİN BÖLGESEL KALKINMA ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR TEKNOPARK ÜZERİNE ARAŞTIRMA... ..	218
TEKSTİL, HAZIR GİYİM, DERİ SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN KOBİLERİN PAZARLAMA SORUNLARI: AĞRI TEKSTİLKEN'TE BİR UYGULAMA.....	226
YAPAY ZEKÂ TABANLI PAZARLAMA STRATEJİLERİ: ETKİNLİK VE KİŞİSELLEŞTİRME İÇİN YENİ BİR YAKLAŞIM	234

YAPAY ZEKÂ İLE TÜKETİCİ DAVRANIŞLARININ ANALİZİ: PAZARLAMA STRATEJİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE YENİ BİR BAKIŞ	243
ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNDE GİRİŞİMCİLERE UYGULANAN TEŞVİKLER, DESTEKLER VE MUAFİYETLERİN MUHASEBE KAYITLARI.....	253
EFFECT OF FINANCIAL LITERACY ON FINANCIAL MARKETS: AN EMPIRICAL INVESTIGATION.....	269
PANOPTİKON DÜŞÜNCESİYLE TASARLANAN ÖRGÜTLER	282
TOKAT- MURAT SEVDAKÂR TÜRBEŞİ MOZAIK ÇİNİLERİ ve TÜRBEŞİN GÜNÜMÜZDEKİ DURUMU.....	290
EFFECT OF KNITTING TYPE ON THERMAL COMFORT PROPERTIES IN CASHMERE KNITTED FABRICS. 300	
SUBJECTIVE AND OBJECTIVE EVALUATION OF THE SMOOTHNESS-ROUGHNESS PROPERTIES OF SHIRTING WOVEN FABRICS	304
THE UNCANNY AND WITCHCRAFT IN “CASTING THE RUNES” By MONTAGUE RHODES JAMES	310
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ETKİLERİNİN PEYZAJ PLANLAMA YAKLAŞIMLARI İLE DEĞERLENDİRİLMESİ.....	321
ROMANTİK FİLMLERDE MEKÂNLARIN KENTSEL TASARIM ÖĞELERİ ÜZERİNDEN ELE ALINIŞI PARİS’TE GECE YARISI FİLMİ ÖRNEĞİ.....	334
BATI KARADENİZ BÖLGESİ'NDE ALTERNATİF TURİZM POTANSİYELİNE BİR BAKIŞ: KASTAMONU KAMPİNG ALANLARI	342
SOLFEJ ÖĞRETİMİNDE HARMANLANMIŞ ÖĞRENME YAKLAŞIMININ ETKİLİ KULLANIMI.....	353
SOLFEJ DERSLERİ İÇİN ÖDEVLENDİRME VE DEĞERLENDİRMEYE YARDIMCI BİR DİJİTAL PLATFORM: EARMASER CLOUD.....	362
EBEVEYNLERİN ÇOCUKLARINA BİRLİKTE KİTAP OKUMA DAVRANIŞLARI	369
TÜRKİYE DEKİ SİYASAL PARTİLERİN 2023 GENEL SEÇİM BEYANNAMELERİNDE EĞİTİM	377
İLKOKUL KADEMESİNDE THINK-TAC-TOE TEKNİĞİ KULLANIMI: SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ	392
İLKOKUL 1. VE 2. SINIF ÖĞRENCİLERİNE UYGULANAN SCAMPER ÜRÜNLERİNİN ANALİZİ.....	408
TAKKELİ DAĞ ve ÇEVRESİNİN COĞRAFYA ÖĞRETİMİNDEKİ YERİ	420
LİSELERE GİRİŞ SINAVINDA YER ALAN SORULARIN SOLO TAKSONOMİSİ ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ	436
SOSYAL BİLGİLERDE SÖZLÜ VE YAZILI EDEBİ ÜRÜNLERİN KULLANIMI KONUSUNDAKİ MAKALELERİN İNCELENMESİ: BİR META-SENTEZ ÇALIŞMASI	452
MATEMATİKSEL SÜREÇ BECERİLERİ İLE İLGİLİ YAZILAN TEZLERİN İNCELENMESİ.....	467
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YARATICI KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ.....	502
GUILLAUME APOLLINAIRE’İN <i>HANÇERLENMİŞ DİŞİ GÜVERCİN VE FİSKİYE</i> ADLI ŞİİRİNDE VE JEAN ECHENOZ’UN 1914 ADLI ROMANINDA HATIRLAMA VE UNUTMA BİÇİMLERİ	512
THE UNCANNY and The DOUBLE in “DOLL’S EYE” BY A.S. BYATT	521
POMAKLARDA YEMEK KÜLTÜRÜ	533

KIRIM TATAR MUTFAĞININ NİTEL OLARAK ARAŞTIRILMASI: GÖBETE (TATAR BÖREĞİ) BÖREĞİ ÇEŞİTLERİNİN ÖRNEĞİ	545
YERLİ TOPLUM ALGILAMALARINDA ORTA DOĞULU GÖÇMENLER: SAMSUN ATAKUM ÖRNEĞİ.....	560
OTTO HANEDANI DÖNEMİNDE ASKERİ TEŞKİLATLANMA	574
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI YILLARINDA URLA KAZASINA YAPILAN DÜŞMAN BOMBARDIMANLARI	579
TÜRK VATANDAŞLIK HUKUKUNDA ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİNE İLİŞKİN OLARAK VERİLEN ANAYASA MAHKEMESİ KARARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	592
AVRUPA BİRLİĞİNDEKİ KİMLİK BİLİNCİNİN GÜVENLİK PRATİĞİNE YANSIMASI	596
TÜRKİYE’DE SAVUNMA HARCAMALARININ KAMU HARCAMALARI İÇİNDEKİ PAYI ARTTIRILMALI MI? : ŞEÇİLİ ÜLKE GRUPLARI İLE KARŞILAŞTIRILMASI	607
BEYŞEHİR GÖLÜ’NÜN DOĞU KESİMİNDE, ARAZİ KULLANIMINDAKİ DEĞİŞİMDEN GÜNÜMÜZE YANSIYAN PROBLEMLER.....	623
DİJİTAL ÇAĞDA TERSİNE GÖÇ MÜMKÜN MÜ?	639
ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK UYGULAMALARININ KAMU POLİTİKALARINA YANSIMALARI	649